

مرکز تخصصی پژوهش و تحقیقات
معاونت آموزش
اداره کل پژوهش و پایش

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

خرداد سال تحصیلی ۹۶-۹۵

رشته فقه ۹۳

مهر مدرسه

ساعت برگزاری: ۹۰ صبح	نمره: ۱۰	مجموع پانکونی: ۷۰ دقیقه
----------------------	----------	-------------------------

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

کد آزمون:	۳۹۵۲/۰۶
تاریخ:	۹۶/۳/۱۱
عنوان:	فقه ۱۰
کتاب:	مکاسب محرمة
مردود:	از ابتدا مسأله الثالثه عشره (غناء) و تا ابتدای المسأله الثالثه (مایاخذہ السلطان)

نام و نام خانوادگی: نام مدرسه: کد طلایی: مدرسه علمیه: شهرستان:

۰/۵

۱- حکم اخذ جایزه در صورتی که قبل از گرفتن علم به حرمت آن داشته باشد، چیست؟

(الف) اگر نیت ردبه صاحبش را داشته باشد، و مجبور به تقیه شده باشد، اشکالی ندارد. ☐

(ب) اگر نیت رد به صاحبش را داشته باشد چه در حال اختیار و چه در حال تقیه اشکالی ندارد. ☐

(ج) اگر در حال تقیه باشد چه نیت رد به صاحبش را داشته باشد و چه بدون نیت رد باشد، اشکال ندارد. ☐

(د) با هر نیت و در هر صورتی اخذ این جایزه اشکال دارد. ☐

۰/۵

۲- کدام گزینه در خصوص اخذ اجرت در واجب کفایی صحیح است؟

(الف) اگر واجب توصلی باشد جایز است و اگر واجب تعبدی باشد جایز نیست. ☐

(ب) اگر واجب تعبدی باشد جایز است و اگر واجب توصلی باشد جایز نیست. ☐

(ج) در هر دو مورد جایز است. ☐

(د) در هر دو مورد جایز نیست. ☐

۳

۳- با توجه به عبارت ذیل به سوالات پاسخ دهید.

«ففى المصباح: اغتابه إذا ذكره بما يكرهه من العيوب وهو حق» ... و الظاهر من الكراهة فى عبارة المصباح كراهة وجوده و لكنه غير

مقصود قطعاً فالمراد اما كراهه ظهوره و اما ص ۳۰۲-۳۰۱

(الف) وجه ظهور در عبارت کتاب المصباح چیست و چرا این وجه مورد نظر نیست.

(ب) منظور از کراهت ظهور را در قالب مثال توضیح دهید.

و الظاهر من الكراهة فى عبارة المصباح كراهة وجوده است و آن این است که ای المغتاب- بالفتح- از وجود آن عیب کراهت داشته باشد مثل اینکه شخص که اعور

است از نفس وجود عور کراهت دارد، این نوع از کراهت چون قطعاً با کراهت مورد نظر ما ارتباطی ندارد، مورد نظر نیست.

و مراد از کراهت یا کراهت ظهور آن عیب است و اگر چه مغتاب از وجود آن کراهت نداشته باشد مثل میل به شهوات که اگر چه شخص از وجود آنم در خودش

کراهت ندارد ولی از ابراز و انکشاف آن کراهت دارد یا مراد از کراهت کراهة ذکر شخص با آن عیب است اگر چه از ظهور آن نیز کراهتی نداشته باشد مثل بعضی از

اصحاب فسق که کراهتی از اینکه به فسق ذکر شوند، ندارند.

(ج) ملاک در باب مستثنیات غیبت چیست؟

وجود مصلحتی که به مغتاب بر می گردد

ملاک در غیبت، ایجاد نقص در مؤمن و اذیت شدن وی است، بنابراین اگر مصلحتی وجود داشته باشد که عقل یا شرع حکم به بزرگی آن نسبت به مصلحت احترام

مؤمن کند، غیبت مجاز است.

۲

۴- ضمن بیان معنای لهو و لعب و فرق آنها حکم آن را از دیدگاه مصنف توضیح دهید.

اگر چه بعضی بین لهو و لعب فرق چندانی قائل نشده اند ولی از تعاطف این موارد در آیات متفاوت حکم به تغایر آنها می شود. به نظر می رسد مراد از لهو آنچیزی است

که از قوای شهویه منبعث شده و موجب التذاذ نفس هستند و لی مراد از لعب اموری است که غیر منبعث از قوای شهویه هستند.

ناگفته نماند برخی رابطه این دو را عموم و خصوص مطلق دانسته اند. و معتقدند که لعب ممکن است منبعث از قوای شهوانی باشد ک لعب الرجل مع زوجته، و ممکن

است اینگونه نباشد مانند لعب طفل صغیر . هر گونه که معنا شود نهایت امر در لعب کراهت است ولی لهو محکوم به حرمت می باشد.

۵- الثاني من مسوغات الكذب.... ص ۳۶۹

الف) مورد اول از مسوغات کذب را بنویسید.

اولین مسوغ کذب، اضطرار است.

ب) آیا بین «المصلح ليس بكذاب و الكذب حرام» تنافی وجود دارد یا خیر؟

خیر. بین این دو روایت از این جهت تنافی وجود ندارد که اگر چه مراد از المصلح ليس بكذاب، نفی الموضوع است ولی از آن اراده نفی حکم شده است

به بیان دیگر این مورد از موضوع کذب استثنا شده و لذا حکم حرمت هم بر آن بار نمی شود.

۶- حکم (المراهنه على اللعب بغير الآلات المعدة للقمار) با دلیل آن نظر مصنف را در این خصوص توضیح دهید.

(المراهنة على اللعب بغير الآلات المعدة للقمار مثل مراهنه بر حمل سنگ سنگین یا کشتی و ... مشابه آن ها از مراهناتی که بین مردم متداول است. که ظاهر نص و فتوی این قبیل مراهنات را ملحق به قمار فاسد می کند زیرا بنا بر ادله منصوصه مسابقه فقط در امور سه گانه خف و نصال و حافر، جایز است. بلکه این موارد قطعا جزء قمار محسوب می شوند زیرا قمار هم به معنای غلبه ای است که مشتمل بر مواردی از این دست است.

*سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۲۱۴۴۲۱ اداره کل سنجش و پذیرش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می باشد.

«ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری است.»